

Маріупольський
університет

ПРОГРАМА

вступних випробувань на 2023 рік

для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» ОПП «Управління територіальною громадою»

Програма вступних випробувань на 2023 рік для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» ОПП «Управління територіальною громадою». Київ : МДУ, 2023. 10 с.

Укладачі: Чечель А.О. д.е.н., проф., завідувач кафедри ПУА, Філіпенко Т.В. д.н.держ.упр, проф., професор кафедри ПУА, Бражко О.В. д.н.держ.упр, проф., професор кафедри ПУА, Тарасенко Д.Л. д.е.н., проф., професор кафедри ПУА, Зелінська М.І. к.політ.н., доц., доцент кафедри ПУА.

Рецензенти:

Чернишов О.Ю., к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та бізнес-технологій Національного авіаційного університету

Програма затверджена на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування

Протокол № 8 від 21 березня 2023 р.

ЗМІСТ

ПРОГРАМА ФАХОВОЇ СПІВБЕСІДИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 281 «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ» ОПП «УПРАВЛІННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЮ ГРОМАДОЮ» ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ ВСТУПАЮТЬ НА БАЗІ ДИПЛОМА МАГІСТРА (СПЕЦІАЛІСТА) ЗА КОШТИ ФІЗИЧНИХ ТА/АБО ЮРИДИЧНИХ ОСІБ.....	11
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	16

**ПРОГРАМА ФАХОВОЇ СПІВБЕСІДИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО
(МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 281
«ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ» ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ
ВСТУПАЮТЬ НА БАЗІ ДИПЛОМА МАГІСТРА (СПЕЦІАЛІСТА) ЗА КОШТИ
ФІЗИЧНИХ ТА/АБО ЮРИДИЧНИХ ОСІБ**

Пояснювальна записка

Індивідуальна усна співбесіда для здобуття освітнього ступеня Магістр за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» на базі диплома ОС Магістр та ОКР Спеціаліст відбувається в онлайн-форматі із використанням інформаційно-комунікаційних технологій Zoom, Viber, WhatsApp, Telegram, Google Meet.

Загальні вимоги до вступників:

- наявність диплома магістра або спеціаліста;
- певний рівень результатів студентської наукової підготовки, яка підтверджується нагородами та участю в конференціях, друкованими роботами, оцінкою стажування за кордоном тощо;
- певний рівень іноземних мов.

На підставі представлених документів формується рейтинг вступників на ОС «Магістр», на підстав якого вступники проходять конкурсний відбір.

Питання складені у відповідності з програмами наступних дисциплін:

- 1. Публічна служба**
- 2. Публічна політика**
- 3. Право**

Перелік питань

1. Висвітліть становлення демократичних традицій українського державотворення.
2. Охарактеризуйте основні етапи розвитку державності в сучасній Україні.
3. Проаналізуйте процес конституційної реформи в Україні та перспективи його розвитку.
4. Охарактеризуйте процеси демократизації системи державного управління в Україні.
5. Охарактеризуйте загальні засади конституційного ладу в Україні.
6. Проаналізуйте адміністративно-територіальний устрій України.
7. Висвітліть перспективи адміністративно-територіального реформування в Україні.
8. Визначте поняття „державне управління“ та проаналізуйте його зміст.
9. Проаналізуйте основні положення Закону України «Про державну службу».
10. Визначте місце управлінських рішень в системі державного управління.
11. Визначте зміст основних етапів процедури прийняття управлінських рішень.
12. Опишіть основні умови в яких відбувається прийняття управлінських рішень (визначеність, невизначеність, ризик).
13. Запропонуйте основні підходи до типології управлінських рішень.
14. Перелічіть вимоги до управлінських рішень.
15. Охарактеризуйте рівні, на яких відбувається ухвалення управлінських рішень (стратегічний, функціональний, тактичний або регіональний).
16. Розкрийте основні принципи державного управління.
17. Охарактеризуйте риси державного управління.
18. Проаналізуйте функції державного управління.
19. Висвітліть методи державного управління.
20. Перелічіть ознаки системи органів виконавчої влади.
21. Висвітліть систему органів виконавчої влади.
22. Охарактеризуйте основні види нормативно-правових актів органів виконавчої влади.
23. Здійсніть загальну характеристику центральних органів виконавчої влади.
24. Охарактеризуйте інститут Президента в Україні.

25. Проаналізуйте повноваження Президента України.
26. Розкрийте чинники, від яких залежить правовий статус президента відносно виконавчої гілки влади.
27. Окресліть зарубіжний досвід процедур формування та визначення складу урядів.
28. Проаналізуйте основні типи урядів відповідно до партійного складу.
29. Наведіть приклади особливостей відповідальності урядів у зарубіжних країнах.
30. Висвітліть завдання Кабінету Міністрів України та охарактеризуйте його компетенції.
31. Розкрийте процедуру формування Кабінету Міністрів України.
32. Визначте повноваження Прем'єр-міністра України.
33. Розкрийте структуру Кабінету Міністрів України.
34. Визначте обмеження щодо входження до складу Кабінету Міністрів України.
35. Розкрийте питання відповідальності, підконтрольності та підзвітності Кабінету Міністрів України.
36. Проаналізуйте суб'єкти, які мають право законодавчої ініціативи в Україні та вкажіть на позитиви та негативи такого переліку.
37. Охарактеризуйте структуру Верховної Ради України та правові засади її діяльності.
38. Висвітліть завдання Верховної Ради України.
39. Запропонуйте вирішення проблеми співвідношення і взаємодії законодавчої та виконавчої гілок влади в Україні.
40. Проаналізуйте функції і компетенцію діяльності ВРУ.
41. Висвітліть місце місцевих державних адміністрацій у системі органів виконавчої влади.
42. Охарактеризуйте основні завдання (функції) місцевих державних адміністрацій та основні принципи їх діяльності.
43. Висвітліть взаємодію місцевих державних адміністрацій з центральними органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.
44. Проаналізуйте нормативно-правові акти місцевих державних адміністрацій.
45. Визначте, хто і в яких ситуаціях має право скасовувати нормативно-правові акти місцевих державних адміністрацій.
46. Мотивуйте строк повноважень голів місцевих державних адміністрацій, опишіть варіанти дострокового припинення їх повноважень
47. Перелічіть вимоги, які висуваються до посадовців місцевих державних адміністрацій.
48. Проаналізуйте процес формування місцевих державних адміністрацій.
49. Проаналізуйте принцип розподілу державної влади в Україні.
50. Визначте основні напрями державної політики у сфері державної служби.
51. Охарактеризуйте правове регулювання державної служби в Україні.
52. Висвітліть питання правового статусу державних службовців в Україні.
53. Перелічіть обмеження, пов'язані з прийняттям на державну службу та її проходженням.
54. Висвітліть питання відповідальності за порушення законодавства про державну службу.
55. Висвітліть класифікацію посад та ранги державних службовців.
56. Проаналізуйте основні обов'язки державних службовців.
57. Проаналізуйте основні права державних службовців.
58. Перелічіть основні види відповідальності державних службовців та здійсніть їх загальну характеристику.
59. Висвітліть проблему корупції та корупційних діянь.
60. Охарактеризуйте нормативно-правові засади протидії корупції в Україні.
61. Висвітліть поняття управлінської етики.
62. Перелічіть загальні правила поведінки державних службовців.
63. Охарактеризуйте авторитет державного службовця як особистості.
64. Розгляньте систему підготовки підвищення кваліфікації державних службовців.

65. Запропонуйте стратегію реформування державної служби в Україні.
66. Визначте пріоритети у реформуванні державної служби в Україні до європейських стандартів.
67. Охарактеризуйте основні напрямки демократизації та децентралізації в системі державного управління в Україні.
68. Висвітліть прозорість та відкритість у діяльності влади як запоруку демократичного управління.
69. Проаналізуйте роль засобів масової інформації в сучасних суспільних процесах.
70. Вкажіть на особливості взаємодії органів державного управління із засобами масової інформації.
71. Проаналізуйте шляхи забезпечення ефективності інформаційно-аналітичного супроводу органів державної влади.
72. Опишіть сутність та перспективи розвитку місцевого самоврядування в Україні.
73. Проаналізуйте становлення нової моделі системи державного управління в сучасній Україні.
74. Систематизуйте етичні вимоги до державного службовця.
75. Поняття, принципи, функції публічного управління.
76. Співвідношення понять публічного управління та виконавчої влади в Україні.
77. Система органів публічного управління в Україні, їх адміністративно-правовий статус.
78. Поняття та основні принципи державної служби в Україні.
79. Поняття, правовий статус державних службовців та їх види.
80. Центральні органи виконавчої влади в Україні: види та компетенція.
81. Місцеві органи виконавчої влади в Україні, їх завдання та компетенція.
82. Форми та методи публічного управління.
83. Поняття, види та особливості актів публічного управління.
84. Вимоги, що ставляться до актів управління, наслідки їх невиконання.
85. Система, поняття і види основних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні.

Критерії оцінювання

Оцінювання індивідуальної усної співбесіди здійснюється за 200-бальною шкалою (від 0 до 200 балів). Максимальна кількість балів – 200. Прохідний бал – 100.

Відповідь вступника зараховується в наступних випадках:

- Теоретичні питання розкрито в повному обсязі, відповідь на питання викладено в логічній послідовності, зроблено правильні висновки.
- Теоретичні питання розкрито в повному обсязі, але матеріал викладено в недостатній логічній послідовності або зроблені неправильні висновки.
- Частина питань розкрито не в повному обсязі, зроблені незначні помилки.

За результатами співбесіди відповідь вступника не зараховується, якщо більша частина теоретичних питань не була висвітлена або всі питання повністю не розкриті.

«незараховано»	0 – 99	0 – 99	Вступник розрізняє об'єкти вивчення. Вступник відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення. Вступник відтворює лише частину навчального матеріалу; виконує елементарні завдання.
«зараховано»	100 – 139	100-109	Вступник здатний до часткового відтворення основного навчального матеріалу, може повторити за зразком певну операцію, дію.

		110-119	Вступник відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять,
		120-129	Вступник виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу, може сформулювати правила, визначення, поняття. Відповідь його (її) правильна, але недостатньо осмислена.
		130-139	Вступник відтворює навчальний матеріал, може сформулювати правила, визначення, поняття. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
	140 – 179	140-149	Вступник правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.
		150-159	Знання вступника є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами,
		160-169	Вступник достатньо володіє вивченим матеріалом, може робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і містить певні неточності.
		170-179	Вступник добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
	180 – 200	180-189	Вступник має повні, глибокі знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення.
		190-194	Вступник має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, вміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
		195-200	Вступник має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Вміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Конституція України: офіц. текст. Київ: КМ, 2013. 96 с.
2. Про місцеве самоврядування в Україні: Закони України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. Дата оновлення: 20.07.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>
3. Про місцеві державні адміністрації: Закони України від 09.04.1999 № 586-XIV. Дата оновлення: 11.01.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>
4. Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності: Закони України від 03.03.1998 № 147/98-ВР. Дата оновлення: 04.06.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/147/98-%D0%B2%D1%80>
5. Про органи самоорганізації населення: Закони України від 11.07.2001 № 2625-III. Дата оновлення: 04.11.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2625-14>
6. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закони України від 05.02.2015 № 157-VIII. Дата оновлення: 01.01.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19>
7. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закони України від 07.06.2001 № 2493-III. Дата оновлення: 11.10.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>
8. Бюджетний кодекс України : Закони України від 08.07.2010 № 2456-VI. Дата оновлення: 11.01.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
9. Земельний кодекс України : Кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III. в редакції від 07.02.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
10. Всесвітня Декларація про місцеве самоврядування. Місцеве самоврядування. 1997. С. 95–97.
11. Європейська хартія місцевого самоврядування : Хартія Ради Європи від 15.10.1985 в редакції від 16.11.2009. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036
12. Про державну підтримку розвитку місцевого самоврядування в Україні : Указ Президента України від 30.08.2001 № 749/2001 в редакції від 14.04.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/749/2001>
13. Про концепцію сталого розвитку населених пунктів : Постанова Верховної Ради України від 24.12.1999 № 1359-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1359-14>
14. В. О. Антоненко, М. О. Баймуратов, О. В. Батанов Актуальні проблеми становлення та розвитку місцевого самоврядування в Україні : кол. Монографія. Київ : Атіка, 2007. 864с.
15. Біленчук П. Д. Місцеве самоврядування в Україні : навч. посібник. Київ : Атіка, 2000. 304 с.
16. Бойко-Бойчук О. В. Державне управління розвитком міста : моделі та механізми. Київ : Університетське видавництво «ПУЛЬСАРИ», 2010. 234с.
17. Бондарук Т. Г. Місцеве самоврядування та його фінансове забезпечення в Україні. Київ, 2009. 607 с.
18. Борденюк В. І. Місцеве самоврядування та державне управління: конституційно-правові основи співвідношення та взаємодії : монографія. Київ : Парлам. вид-во, 2007. 573 с.
19. Вакуленко В. М. Територіальна організація влади в Україні : опорний конспект до дистанційного курсу. Київ, 2004. 80 с.
20. Ворона П. В. Місцеве самоврядування і політичні партії в Україні : монографія. Харків : ХарПІ НАДУ «Магістр», 2008. 183 с.
21. Демиденко В. О. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні (у схемах) : посібник. Київ : КНТ, 2007. 440 с.

22. Діловодство в місцевих органах влади : навч. посібник / за заг. ред. В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. Київ : НАДУ, 2010. 212 с.
23. Дробенко Г. О. Стратегічне планування розвитку територіальних громад : метод. Посібник. Львів : СПОДОМ, 2001. 118 с.
24. Дробот І. О. Гарантування місцевого самоврядування в Україні: теоретико-методологічний аспект : монографія. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2010. 312с.
25. Економіка міст: Україна та світовий досвід : навч. посібник / В. М. Вакуленко, Ю. Ф. Дехтяренко, О. І. Драпіковський та ін. Київ : Основи, 1997. 244 с.
26. Загальні засади місцевого самоврядування в Україні : підручник / авт-упоряд.: В. М. Вакуленко, М. К. Орлатий, О. С. Ігнатенко [та ін.] Київ : НАДУ, 2010. 401 с.
27. Зітер Ж. Політико-адміністративні системи ЄС. Порівняльний аналіз. Київ : Основи, 1997. 321 с.
28. Кириленко О. П. Місцеві бюджети України: історія, теорія, практика. Київ : НІОС, 2000. 384 с.
29. Коваленко А. А. Конституційно-правове регулювання місцевого самоврядування в Україні: Питання теорії та практики. Київ : Довіра, 1997. 181 с.
30. Козюра І. В. Місцеве самоврядування в Україні. Становлення та еволюція : навч. посібник. Ужгород : Патент, 2003. 224 с.
31. Колодій А. М. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні : підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : Юрінком Інтер, 2007. 502 с.
32. Кравченко В. В. Конституційні засади місцевого самоврядування в Україні (основи муніципального права) : навч. посібник. Київ : Апарат-Центр, 2001. 176 с.
33. Куйбіда В. С. Місцеве самоврядування України в контексті розвитку місцевої демократії : монографія. Хмельницький : Вид-во ХУУП, 2008. 467 с.
34. Куйбіда В. С. Сучасні проблеми і регіональні особливості місцевого самоврядування в Україні. Львів : Літопис, 2001. 176 с.
35. Куйбіда В. С. Досвід впровадження стандартів доброго врядування на місцевому рівні в Україні та інших європейських країнах : зб. наук.-аналіт. та навч.-метод. матеріалів, норм.-прав. актів з питань впровадж. стандартів доброго врядування на місц. рівні. Київ : Крамар, 2010. 258 с.
36. Лазор О. Я. Місцеве самоврядування: вітчизняний та зарубіжний досвід : навч. посібник. Львів : Ліга-Прес, 2002. 464 с.
37. Муніципальне право України : підручник / за ред. В. Ф. Погорілка, О. Ф. Фрицького. Київ : Юрінком Інтер, 2001. 352 с.
38. Основи місцевого самоврядування сільських громад : навч. посібник / за ред. М. К. Орлатого. Київ : Вид-во НАДУ, 2005. 386 с.
39. Основи муніципального права України : навч. посібник / за ред. М. І. Корнієнка. Київ : Знання, 2000. 118 с.
40. Панейко Ю. Теоретичні основи самоврядування. Львів : Літопис, 2002. 196 с.
41. Пархоменко В. Громада планує майбутнє : практ. посіб. зі стратегічного планування розвитку міст. 2000. № 2. С. 1–20.
42. Пархоменко В. Проблеми місцевого самоврядування в Україні 1990-х років. Київ : Вид-во СП «Українська книга», 1999. 252 с.
43. Регіональна політика в країнах Європи: уроки для України : навч. посібник. Київ : Логос, 2000. 170 с.
44. Регулювання земельних відносин у сучасному місті : монографія / Ю. Ф. Дехтяренко, О. І. Драпіковський, І. Б. Іванова, О. К. Чеботарьова. Київ : НАДУ, 2009. 155 с.
45. Розвиток громад і регіонів України : [проект Київ. центру Ін-ту Схід-Захід] / В. Гудак, Г. Линевиц, О. Бойко-Бойчук та ін. ; Київ : Логос, 1999. 163 с.
46. Розвиток місцевого самоврядування в Україні: стан, проблеми, перспективи / М. О. Пухтинський, П. Т. Павленчик, В. М. Князєв. Київ : Логос, 2002. 212 с.

47. Самоврядування та територіальна організація влади в Польщі / за заг. ред. Я. Гонцяжа. Київ : Вид-во УАДУ, 2001. 184 с.
48. Територіальна організація влади в Україні: статус і повноваження місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування/ за заг. ред. А. П. Зайця ; уклад. : О. М. Семьоркіна, І. І. Чипенко, Л. В. Нефедова. Київ : Видав. дім «Ін Юре», 2002. 928 с.
49. Ткачук А. Місцеве самоврядування: світовий та український досвід. Київ : Заповіт, 1997. 188 с.
50. Чапала Г. В. Місцеве самоврядування в системі публічної влади: теоретико-правовий аналіз. Харків : Право, 2006. 219 с.